

Huddinge kommun
oversiktsplan@huddinge.se

Yttrande över granskningsförslag av översiktsplan för Huddinge kommun

Er beteckning: KS-2020/635

Bakgrundsinformation

Huddinge kommun har den 17 juni 2022 sänt förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för yttrande i samband med granskning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsens granskningsyttrande utgår från innehållet 3 kap. 16 § PBL. Under beredningen av granskningsyttrandet har Länsstyrelsen tagit del av synpunkter från Trafikverket.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

Riksintresse enligt 3 kap. 8 § miljöbalken

Områden som är av riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Trafikverket har den 26 september 2022 uppdaterat sina riksintresseanspråk (TRV 2020/131663). Kommunen behöver uppdatera översiktsplanen så att beskrivningarna av riksintressena stämmer överens med Trafikverkets funktionsbeskrivningar för berörda riksintressen.

Västra stambanan

Kommunen anger att riksintresset Västra stambanan kan påverkas av den överdäckning som planeras i Flemingsberg. Enligt Trafikverket omfattar riksintresset möjligheten att förlägga ytterligare spår i ytläge. Länsstyrelsen kan utifrån översiktsplanen inte bedöma om en överdäckning påtagligt försvårar tillkomsten av flera spår. Vid kommande detaljplanering behöver kommunen därför i samråd med Trafikverket utreda under vilka förutsättningar en eventuell överdäckning kan bli genomförbar. Utifrån vad som hittills framkommit i översiktsplanen bedömer Länsstyrelsen att kommunen inte har visat hur riksintresset kan tillgodoses.

Väg E4/E20

Länsstyrelsen kan på nuvarande underlag inte utesluta att planerad överdäckning i Kungens kurva kan komma att påtagligt försvåra utnyttjandet av väg E4/E20. Förslaget är inte närmare studerat och Trafikverket har inte tagit ställning till kommunens önskemål. Vid efterföljande planering behöver kommunen i samråd med Trafikverket utreda under vilka förutsättningar en eventuell överdäckning kan bli genomförbar. Utifrån vad som hittills framkommit i översiktsplanen bedömer Länsstyrelsen att kommunen inte har visat hur riksintresset kan tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken

Länsstyrelsen bedömer att kommunen i tillräcklig utsträckning har angett inriktning för den långsiktiga utvecklingen av den byggda miljön och hur kommunen i samband därmed anser att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska följas.

Översiktsplanen innehåller information om vad som är god vattenhantering, vilka åtgärder som kan vara bra i olika områden och vid olika situationer. I flera fall saknas dock information om vad de beskrivna åtgärderna ska åstadkomma med hänsyn till behoven i respektive vattenförekomst. Likaså saknas information om i vilken vattenförekomst man kommer kunna se en effekt av planerade åtgärder. En sådan direkt koppling i beskrivande text hade underlättat förståelsen för varför specifika åtgärder kan komma att bli nödvändiga på vissa platser inom kommunen.

Mellankommunal samordning

Regional grönstruktur

Länsstyrelsen kan utifrån befintligt underlag inte fullt ut bedöma de föreslagna utbyggnadsområdenas konsekvenser för den regionala gröna infrastrukturen eller grönstrukturen i RUF 2050. Kommunen har inte redovisat hur de ingrepp i naturområden som görs i exempelvis Flemingsberg, Kungens kurva, Loviseberg och Högmora påverkar denna grönstruktur. Förutsättningarna för bebyggelse i dessa områden kommer därför behöva studeras närmare i kommande detaljplanering och samrådas med berörda kommuner.

Hälsa eller säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion

Buller

Kommunen har i enlighet med Länsstyrelsens samrådsyttrande kompletterat avsnittet om hälsosamma och säkra livsmiljöer med hänvisning till gällande riktvärden. Länsstyrelsen ser dock att ny bebyggelse kan bli olämplig med hänsyn till människors hälsa om den läggs inom bullerutsatta områden. Det är därför viktigt att omgivningsbullret uppmärksammas tidigt, för att klarlägga under vilka förutsättningar bebyggelsen kan bli lämplig. Val av byggnaders placering och utformning kan få en avgörande betydelse för att klara kraven i trafikbullerförordningen.

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser att kommunen saknar en tydlig övergripande strategi för hantering av förorenade områden till stöd för efterföljande planering för att kunna säkerställa att bebyggelse inte utgör någon risk för människors hälsa. Utan en helhetsbild av föroreningsproblematiken inom kommunen går kommunen miste om möjligheten att i översiktsplanen peka ut bebyggelseområden efter dessa förutsättningar. Kommunen går även miste om möjligheten att utarbeta tydliga planeringsstrategier till dessa problemområden, till stöd för efterföljande detaljplanering. Med hänsyn till detta bedömer Länsstyrelsen att kommunen inte har visat att föreslagna utbyggnadsområden blir lämpliga.

Översiktsplanen pekar inte ut några särskilda områden som är olämpliga att bebygga ur ett hälsoperspektiv eller som kan påverkas negativt i ett förändrat klimat. I hänsynskartan är potentiellt förorenade områden markerade med en koordinat. I verkligheten kan en förorening breda ut sig över en större yta eller område.

Vidare beskriver översiktsplanen översiktligt att det inom kommunen finns ett antal avfallsupplag, varav några är riskklassificerade. Upplagen är dock inte särskilt markerade på hänsynskartan. Det blir därför oklart om och i så fall hur avfallsupplagen ska beaktas i kommande detaljplanering.

Översiktsplanen uppmanar till att beakta förekomsten av klorerade lösningsmedel tidigt i detaljplaneprocessen. Den information som finns på hänsynskartan visar en övergripande bild av var föroreningar har påträffats eller objekt har legat som skulle ha kunnat bidra till föroreningar. Men det går inte att med hjälp av kartan få en överblicksbild över var klorerade lösningsmedel skulle kunna finnas,

utan att klicka på varje enskilt objekt i kommunens databas (bland kommunens ca 320 objekt). Länsstyrelsen bedömer att det hade underlättat för efterföljande detaljplanering om översiktsplanen innehöll ett kartunderlag som tydligt pekade ut problemområdena.

Översiktsplanen saknar information om förorenade områden som kan påverka dricksvattenförsörjning i områden utan kommunalt VA, på grund av förhöjda föroreningshalter i grundvattnet.

Risker med transporter av farligt gods samt Sevesoklassade och andra farliga verksamheter

Kommunen har sedan samrådet kompletterat med information och hänvisningar till planeringsunderlag, vilket ökat tydligheten i kommunens risker och hur de är tänkta att hanteras. Sevesoklassade och andra farliga verksamheter har dock inte redovisats på hänsynskartan, vilket kan utgöra en risk för att framtida planering inte beaktar sådana risker.

Risk för ras, skred och erosion

Kommunen redovisar områden med risk för ras och skred under rubriken Klimatrisker. Länsstyrelsen vill betona att sådana risker även kan finnas med dagens förhållanden, det vill säga oberoende av ett förändrat klimat.

Kommunen anger att områden med risk för ras och skred finns utpekade i hänsynskartan. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att det enbart är områden med risk för skred som redovisas i hänsynskartans lager "Områden med skredrisk ÖP". Övriga lager som rör risk för ras och skred verkar baseras på samma lager och redovisar i sådana fall inte risk för ras. Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte tydliggör vilka risker som respektive lager avser samt vilka behov som eventuellt finns att hantera ytterligare risker i efterföljande detaljplanering.

Klimatrelaterade risker

Av 3 kap. 5 § PBL följer att översiktsplanen ska redogöra för kommunens syn på klimatrelaterade risker för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion. Det ska även framgå hur sådana risker kan minska eller upphöra.

En del bebyggelseområden sammanfaller med områden som är särskilt utsatta för översvämningsrisk. Det framgår inte av översiktsplanen om gjorda karteringar av översvämningsrisker utgår från ett klimatkompenserat 100-årsregn. Det kan därför finnas ännu fler problemområden än vad som framgår av planen.

Översvämningsproblematiken kan därmed vara värre än vad karteringen

beskriver. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns en risk att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till nämnda risker. I förslaget till översiktsplan har kommunen uttryckt att de planerar för att kunna hantera översvämningar och övriga konsekvenser som följer av ett förändrat klimat. Kommunen har dock inte utvecklat sina intentioner så att det tydligt framgår hur man avser att agera för att riskerna ska minska eller upphöra. I nuläget går kommunen miste om möjligheterna att i översiktsplanen utarbeta tydliga strategier och vid behov tex. reservera mark för riskreducerande åtgärder. Detta hade kunnat underlätta planeringen och genomförandet av flera detaljplaner belägna inom problemområden.

I efterföljande planering bör kommunen ta stöd från innehållet i faktabladet *Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall*, Länsstyrelsen Stockholm (2018)¹. De digitala kartorna ger kommunen möjlighet att öka detaljeringsnivån vid redovisning av riskerna med översvämning i kommunen, både för den befintliga och den planerade miljön. Vid riskbedömningen behöver hänsyn tas både till sannolikheten för och konsekvenserna av skador på den byggda miljön.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding med planhandläggare Amr Balah som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf. samhällsbyggnadsdirektör Helena Remnerud, tf. rättsdirektör Helene Munkner, miljödirektör Johanna Lindgren och landsbygdsdirektör Ulrika Lundberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

¹ [Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall | Länsstyrelsen Stockholm \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/om-lansstyrelsen/utredningar-och-granskningar/2018-2019/rekommendationer-for-hantering-av-oversvamning-till-foljd-av-skyfall)